

Jaarverslag 2013

**Stichting Katholiek Onderwijs
Riviersteden**

Inhoudsopgave

A Toelichting op onderdelen van het Jaarverslag

Kerngegevens	3
Bestuursverslag	5

B Jaarrekening

B1 Balans per 31 december 2013	19
B2 Staat van baten en lasten 2013	21
B3 Kasstroomoverzicht 2013	22
B4 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2013	23
B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans	25
B6 Niet uit de balans blijvende rechten, verplichtingen en regelingen	28
B7 Overige Toelichting	28
B8 Overzicht verbonden partijen	28
B9 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en laste	29

C Overige Gegevens

C1 Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming	32
C2 Gebeurtenissen na balansdatum	32
Controleverklaring	33

A Toelichting op onderdelen van het Jaarverslag

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer 41240
Naam instelling Stichting Katholiek Onderwijs Riviersteden, handelend onder "Stichting Floreo"

Adres Haydnlaan 3

Postadres Postbus 297
Postcode / Plaats 3140 AG Maassluis
Telefoon 010-5919214
E-mail info@s-k-o-r.nl
Internet-site www.s-k-o-r.nl

Contactpersoon H. Timmermans
Telefoon 010-5919214
E-mail info@s-k-o-r.nl

Brin	Naam	Sector
05AU	Leonardusschool	PO
09AG	Kardinaal Alfrink	PO
09XC	RHBS Sportlaan	PO
09XC-1	RHBS Rode Kruislaan	PO
10PO	De Sterrenwacht	PO
11EM	De Djick	PO

Juridische structuur en organisatie structuur

De Stichting is een rechtspersoon die is opgericht in 2001 te Brielle en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 24314736.

De Stichting beheert 5 basisscholen waarvan één school (de Hendrik Boogaardschool in Hellevoetsluis) met 2 afzonderlijke locaties.

De Stichting hanteert sinds 2009 een bestuursmodel waarbij het bestuur stuurt op hoofdlijnen. De invulling van die hoofdlijnen alsmede de uitvoering ervan is via mandaatverlening in handen gelegd van de algemeen directeur. De Code Goed Bestuur schrijft voor dat gewaarborgd moet zijn dat door het bestuur onafhankelijk toezicht wordt gehouden. Het bestuur heeft in de Algemene Bestuursvergadering van 13 maart 2013 besloten om de structuur van de organisatie te wijzigen naar een toezichhoudend bestuursmodel. In deze nieuwe structuur heeft het bestuur uitsluitend een toezichhoudende rol (toezichhoudend bestuur) en wordt de Algemeen Directeur benoemd tot directeur-bestuurder die de eindverantwoordelijkheid heeft voor de organisatie. In de bestuursvergaderingen is door de Algemeen Directeur aan het bestuur de voortgang van het beleid gerapporteerd en door het bestuur getoetst aan de vastgestelde beleidskaders.

Het Algemeen bestuur bestaat uit:

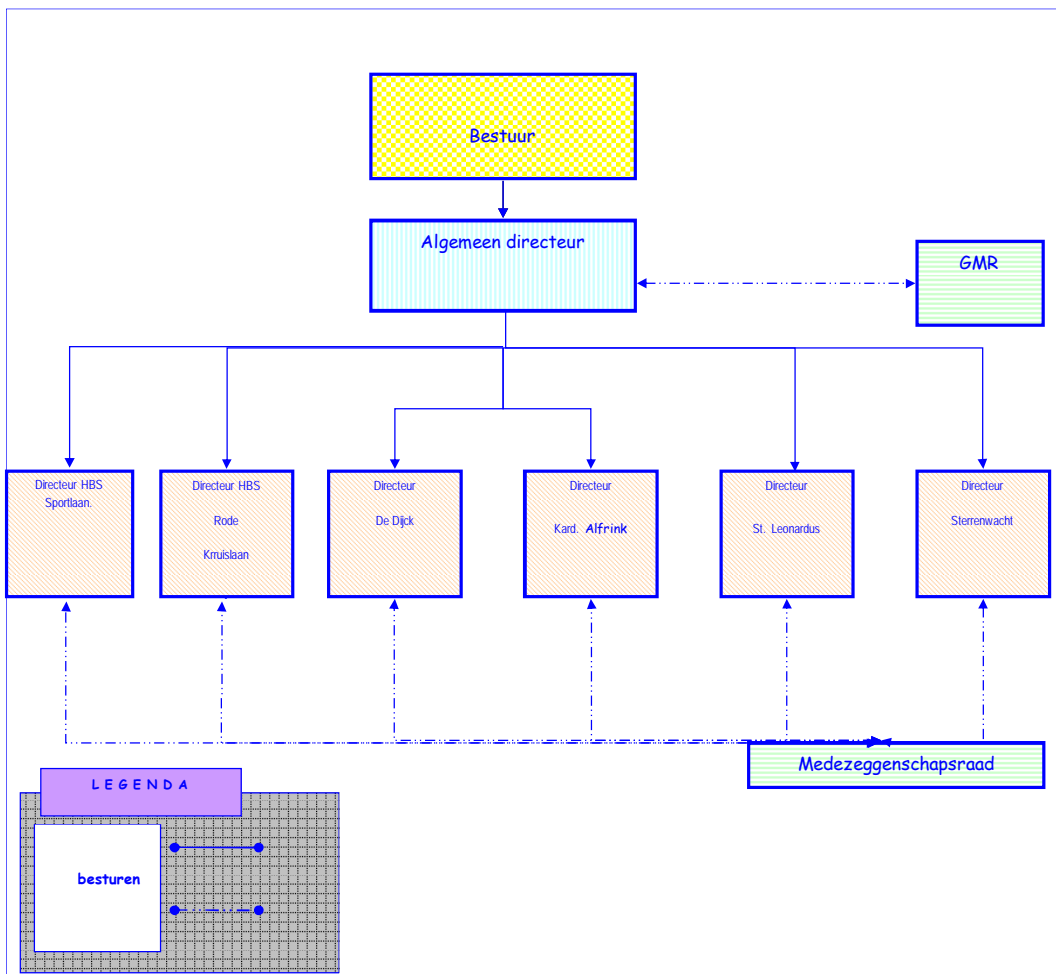
- Dhr. J. van Vilsteren (voorzitter afgetreden per 01.08.2013)
- Dhr. R. Nauta (voorzitter per 01.08.2013)
- Dhr. H. van Leeuwen
- Dhr. F. Cleintuar
- Mevr. J. Harthoorn
- Dhr. A. Hoekman
- Dhr. R. van Leeuwen

Toegetreden per 01.08.2013

- Dhr. M. van Gurp
- Mevr. C. de Haas

De heer J. van Vilsteren is per 1-8-2013 afgetreden als voorzitter, er zijn 2 nieuwe bestuursleden toegetreden tot het bestuur. Hiermee heeft de Stichting per 01-08-2013 8 bestuursleden.

Het organogram van de organisatie ziet er als volgt uit:

Bestuursverslag

Kernactiviteit

De kernactiviteit van de Stichting is het verzorgen van katholiek primair onderwijs in de gemeenten Brielle, Hellevoetsluis en Maassluis.

VOORWOORD

De Stichting heeft zich al in 2012 voor een grote uitdaging gesteld door te besluiten om als zelfstandig bestuur verder te gaan.

In het afgelopen jaar heeft de Stichting zich gericht op ambitieuze onderwijskundige doelstellingen. Overbodige bureaucratische handelingen worden vermeden en vooral tijd voor het contact met kinderen, ouders en elkaar staan centraal.

Er is in dit verslagjaar een goede basis gelegd voor een nieuwe koers waarbij het belang van de leerlingen en anderen die bij onze scholen betrokken zijn, op een goede manier zijn gediend.

Het bestuur heeft begin 2014 besloten om formeel over te gaan naar een organisatie met een toezichhoudend bestuur. De Algemeen Directeur zal hierbij aangesteld worden als directeur bestuurder.

Het versterken van het beleidvoerend vermogen is een belangrijke uitdaging waarvoor de stichting zich gesteld ziet.

H. Timmermans
Algemeen Directeur

1. Inleiding en achtergrond

De Stichting Katholiek Onderwijs Riviersteden (SKOR) is een schoolbestuur met vijf basisscholen op zes locaties waar het concept "het kind centraal" de basis van is. Hoewel de scholen hetzelfde concept hanteren, zijn er verschillen in de mate van invulling van dit concept. Daarom streeft de SKOR naar een overkoepelende identiteit.

De afgelopen jaren heeft de SKOR vele inspirerende sessies gehad, waarin haar scholen samen op zoek zijn gegaan naar een gemeenschappelijke SKOR-identiteit. Zij hebben besloten een beter inzicht te willen verkrijgen in de identiteit van de SKOR. De centrale vraag hierbij was: "Welk gedrag hoort bij de SKOR zodat invulling wordt gegeven aan de waarden van de SKOR?" De waarden zijn al in beeld gebracht. Het doel is om te komen tot een heldere, overkoepelende SKOR-identiteit waarin alle scholen zich herkennen en op basis waarvan een heldere profilering van de scholen wordt gerealiseerd met een duidelijk gezicht, zowel naar buiten als naar binnen toe. Daarom is besloten om deze uitkomsten te verwerken in een groeidocument, zodat de activiteiten rondom het onderwijsconcept van de SKOR in een (nieuwe) structuur worden ondergebracht.

Belang van schoolprofilering

Landelijk en lokaal is de onderwijswereld sterk in beweging. Al blijft het geven van goed onderwijs de belangrijkste taak van een school; toch neemt het belang toe om je als school te profileren: wie ben je, wat heb je te bieden en waarin onderscheid jij je van de rest? Dat wordt niet alleen gevraagd door ouders die een school zoeken voor hun kind, maar ook door de overheid. Ook bij het werven van nieuw personeel en om het huidige personeel gemotiveerd te houden, is een goede schoolprofilering van belang. Een duidelijk gezicht van de SKOR zorgt voor een rode profielijn die niet alleen de verschillende scholen bundelt, maar ook de activiteiten verbindt waarmee de scholen invulling geven aan de SKOR-identiteit. Zo ontstaat zowel intern als extern een duidelijker beeld van de kracht van de SKOR en haar scholen.

2. Missie en visie van de SKOR

De stichting Katholiek Onderwijs Riviersteden heeft zich in dit verslagjaar nadrukkelijk beziggehouden met het formuleren van een duidelijke visie en missie zodat het voor alle stakeholders duidelijk is waar de organisatie voor staat. Hiertoe zijn gesprekken gevoerd met het bestuur, de algemene directie, de schooldirecteuren en de medezeggenschapsraad.

Bij onze scholen staat niet alleen hoogwaardig onderwijs centraal, maar de ontwikkeling van leerlingen als mens in zijn geheel. Onderwijs, opvoeding en de maatschappij zijn de drie voornaamste factoren die de vorming van een harmonieus mens bepalen. De SKOR wil zich dan ook op alle factoren inzetten door verantwoordelijkheid te nemen voor de individuele ontwikkeling van haar leerlingen en hun rol in de maatschappij. Dit doet de SKOR door aandacht te besteden aan de kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes die nodig zijn voor een stevige basis op het gebied van deze drie essentiële ontwikkelingsfactoren.

De missie en visie zijn als volgt geformuleerd:

2.1 Missie

De Stichting Katholiek Onderwijs Riviersteden heeft ten doel de bevordering van het onderwijs in de regio Rijnmond e.o. De stichting beoogt onderwijs te geven op katholieke grondslag, doch haar scholen zijn toegankelijk voor alle leerlingen, ongeacht hun levensbeschouwelijke afkomst.

2.2 Visie

Groeien en ontwikkelen als uniek mens in verbondenheid is de kernwaarde van de SKOR.

2.2.1 Natuurlijk onderwijs als deel van de opvoeding

Onderwijs en opvoeding in de scholen van de SKOR zijn erop gericht de kinderen te laten opgroeien tot harmonische mensen, die zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen voor hun eigen ontwikkeling en voor hun rol in de samenleving. De SKOR gaat ervan uit dat iedere leerling uniek is en sluit aan bij zijn individuele ontwikkelingsmogelijkheden en bij de onderwijsbehoefte die ieder kind van nature heeft. De scholen van de SKOR vinden het belangrijk een veilige omgeving te bieden, waarbinnen leerlingen betekenisvolle relaties kunnen aangaan met elkaar en met de leerkrachten en waarbinnen ze gekend en gewaardeerd worden. De SKOR zoekt afstemming met andere instanties die een pedagogische relatie met de leerlingen hebben.

2.2.3 Verbonden met de maatschappij

De scholen van de SKOR staan midden in de maatschappij. Zij hebben aandacht voor de actualiteit en voor belangrijke ontwikkelingen. De scholen zijn erop gericht de leerlingen optimaal toe te rusten met kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes die nodig zijn voor het vervolgonderwijs. De scholen dragen eraan bij dat leerlingen waardevolle burgers voor onze samenleving kunnen zijn, die de waarden delen die de samenleving dragen en de normen naleven die de maatschappij stelt. De scholen van de SKOR bieden daarnaast levensbeschouwelijke oriëntatie en leiden de leerlingen in in de waarden en tradities van het katholieke geloof.

3. Onderwijs

3.1 Schoolontwikkeling

Binnen alle scholen van de SKOR hebben –afhankelijk van de individuele schoolontwikkeling - de volgende onderwijsthema's centraal gestaan:

- Oplossingsgericht werken
- Leesontwikkeling – woordenschatonderwijs
- Handelingsgericht werken
- De 4 V's (vertrouwen geven, vertrouwen krijgen, verbondenheid, veiligheid)

In 2013 is een groeidocument opgesteld dat richtinggevend is voor de ontwikkelingen op de scholen. Dit groeidocument is besproken met de GMR en bestuur. Aan de hand van de 7 genoemde kernwaarden wordt op iedere school een eigen groeidocument uitgewerkt. De nieuwe onderwijsvisie wordt in de planperiode (per school) gefaseerd ingevoerd.

De uitwerking van deze ontwikkelingen staan beschreven in de bijlage.

3.2 Onderwijsprestaties (Gecorrigeerde scores Eindtoets Cito)

		2013	2012	2011
05AU	St. Leonardus	536,9	530,3	531,0
09AG	Kardinaal Alfrink	535,7	530,1	529,6
09XC	Hendrik Boogaard SpL	529,7	532,5	532,7
09XC-1	Hendrik Boogaard RkL	534,4	532,5	536,4
10PO	De Sterrenwacht	536,1	537,0	537,4
11EM	De Dijk	535,7	537,8	536,4

De Dijk en De Sterrenwacht hebben een bovengemiddelde CITO score behaald. De overige scholen hebben onder het gemiddelde gescoord. Beide scholen behouden het basisarrangement.

Hendrik Boogaardschool Sportlaan heeft 2 jaar achtereenvolgende t.o.v. het landelijk gemiddelde gescoord bij de Cito eindtoets. De school heeft in het najaar de inspectie uitgenodigd voor het vinden van hiaten in het aanbieden van het onderwijs om bij de Eindtoets in 2013 een voldoende score te bereiken.

Eind 2012 heeft een kwaliteitsonderzoek plaats gehad op de Hendrik Boogaardschool locatie Sportlaan. Er is in 2013 nadrukkelijk gewerkt aan de aanbevelingen uit dit onderzoek. Helaas waren de resultaten opnieuw onvoldoende en heeft een kwaliteitsonderzoek door de inspectie plaatsgevonden. De school is aangemerkt als zwakke school. Voorafgaand aan het inspectiebezoek is een onderzoeksbureau ingeschakeld om stappen te nemen binnen de school.

4. Organisatie

Er is dit jaar uitvoerig gesproken over de rol die het bestuur zou moeten gaan spelen in het kader van de Code Goed Bestuur. Het Algemeen Bestuur heeft zich hierbij gebogen over de opties toezichthoudend bestuur of een Raad van Toezicht model.

In maart is met meerderheid van stemmen gekozen voor het model van toezichthoudend bestuur. Hierdoor is 95% van de uitvoerende taken gemandateerd aan de Algemeen Directeur. De bestuursleden houden toezicht en nemen hiermee meer afstand van de scholen.

Er is een procedure opgesteld voor taakverdeling bij (kortdurende) afwezigheid van de algemeen directeur om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

De verantwoording van de directies naar het Algemeen Bestuur via de datamuur en de toelichting hierop is in 2013 verder uitgewerkt. Het bestuur heeft aangegeven dat zij naast dit document behoefte hebben aan "meetbare" items die betrekking hebben op de onderwijsinhoudelijke kant en de stappen die de scholen maken m.b.t. de nieuwe onderwijsvisie. Dit zal komend jaar nader uitgewerkt worden.

De RI&E heeft in 2013 plaatsgevonden. De aanbevelingen zijn verwerkt in een stappenplan voor 2013 en 2014.

Dit verslagjaar is gestart met intervisie bijeenkomsten en audits op de scholen.

Voor de scholen zijn nieuwe kopieercontracten afgesloten met RISO.

Met het financiële beleidskader voldoet de SKOR aan de regeling Beleggen en Belenen 2010.

Het strategisch beleidsplan 2010-2014 was opgesplitst in een aantal strategische doelen. Deze zijn nagenoeg uitgevoerd. In 2013 is een nieuw strategisch beleidsplan (2014-2018) ontwikkeld, deze wordt in 2014 vastgesteld.

Er is een planning gemaakt voor uitvoering van een Rapportage Risico Management waarin een overzicht wordt opgenomen van alle grote risico's op het gebied van bestuur & organisatie, onderwijs en identiteit, financiën en personeel, huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT.

Er zijn dit jaar 2 klachten binnengekomen. Deze zijn na een gesprek met de Algemeen Directeur ingetrokken.

5. Personeel

Onderwijs is mensenwerk. Voor de SKOR zijn de personeelsleden het belangrijkste kapitaal waarmee zij haar opdracht moet verwezenlijken. Er is de SKOR veel gelegen aan het voortdurend ontwikkelen van de professionaliteit van haar leerkrachten, zodat die de professionele ruimte op een competente manier kunnen benutten en daaraan enthousiasme en tevredenheid ontleen. De SKOR wil een lerende gemeenschap zijn, waar men met en van elkaar leert. Daarnaast vindt de SKOR het van groot belang dat er persoonlijke aandacht en zorg is voor degenen die er werken.

Aan de hand van de in dit jaar uitgevoerde RI&E is er een planning gemaakt voor beleidsaanpassingen t.a.v. personeel. (beleid beeldschermbrillen, leeftijdsfasebewust personeelsbeleid). De uitwerking van de RIE is terug te vinden in het strategisch beleidsplan 2014-2018.

Op De Dijk is per 1 augustus een nieuwe directeur aangesteld.

Dit jaar zijn enkele personeelsleden via interne mobiliteit op een van de andere SKOR scholen geplaatst. Voor deze groep is er beleid opgesteld voor reiskostenvergoeding bij gedwongen mobiliteit.

De helft van de teamleden hebben in 2013 de cursus Pedagogisch Tact gevolgd. De overige 50% zullen deze cursus in het nieuwe schooljaar gaan volgen.

De directeurs zijn dit jaar gestart met een opleiding Presenteren met Impact.

Ziekteverzuim:

In 2013 zijn we geconfronteerd met een hoog ziekteverzuimpercentage van gemiddeld 9,10%. Dit hoge percentage wordt met name veroorzaakt door het hoge ziekteverzuim op de Kardinaal Alfrinkschool en op De Dijk.

De verzuimbegeleiding is in eigen beheer. Het contract met de Arbo-unie is gecontinueerd. De verzuimtrajecten worden nauwgezet gevolgd door onze jurist en Pro Management.

6. Relaties met verbonden partijen

- Ouderbetrokkenheid is een van de speerpunten van de nieuwe onderwijsvisie
- Zowel op stichtingsniveau als op het niveau van samenwerkingsverbanden wordt overleg gevoerd m.b.t. de realisatie van passend onderwijs in 2014.
- Het samenwerkingsverband FSL (Voorne Putten)
- Het samenwerkingsverband WSNS 3808
- De algemeen directeur heeft in 2013 op alle scholen met teamleden en met ouders van leerlingen gesproken over de ontwikkelingen binnen de scholen.
- Er is beleid opgesteld m.b.t. religieuze of culturele uitingen van stagiaires en/of personeel.

7. HUISVESTING

In 2013 hebben verschillende gesprekken plaatsgevonden over het onderhoud van de scholen. Vanaf januari 2014 zal het onderhoud van de schoolgebouwen gedecentraliseerd worden. De impact daarvan is nog niet helemaal duidelijk. Er zijn offertes aangevraagd voor het opstellen van meerjaren onderhoudsplannen. Deze MOP's zijn eind 2013 opgesteld. In het komende jaar wordt bepaald wie het onderhoud zal gaan uitvoeren.

8. Toekomst

- Er zijn plannen uitgewerkt voor invoering van een nieuwe naam. Deze naamswijziging past bij de ambitieuze onderwijskundige doelstellingen waarin de stichting het goede wil doen op het juiste moment. Relatie, competentie en autonomie staan hierin centraal. Dit zal in 2014 worden gerealiseerd na officiële invoering van de nieuwe bestuursstructuur en daarbij behorende aanpassingen in de statuten.
- Het waar noodzakelijk verder verbeteren en uitwerken van het besturingsmodel. (zie ook: Code goed bestuur). Alles vindt plaats met inachtneming van geldende wettelijke kaders.
- De doel- en grondslagformulering naleven die zijn vastgelegd in de stichtingsstatuten. Deze zijn samen met de te ontwikkelen visie/missie kaderstellend.
- Dankzij de intensieve samenwerking met Pro Management zijn de financiën in 2013 in balans gekomen. Met hen is inmiddels de begroting 2014 opgesteld.
- Het verder uitwerken van een meerjaren strategisch beleidsplan. (2014-2018)
- Richtten op resultaatgericht management. (uitvoering datamuur)
- Het realiseren van verantwoordelijkheden laag in de organisatie en het oplossingsvermogen in de lijn.
- Scholen een zo groot mogelijke eigen beleidsruimte geven binnen bepaalde kaders en binnen vooraf en in overleg bepaalde terreinen.

9. Jaarverslag Raad van Toezicht

Inleiding

De Raad van Toezicht is in 2013 6 keer plenair in reguliere vergaderingen bijeen geweest. Daarnaast is de Raad van Toezicht 2 keer voor een extra bijeenkomst bij elkaar gekomen.

Samenstelling Raad van Toezicht

De heer Cleintuar
De heer Van Gurp
Mevrouw De Haas
Mevrouw Harthoorn
De heer Hoekman
De heer H. van Leeuwen secretaris / vicevoorzitter
De heer R. van Leeuwen
De heer Nauta voorzitter

Aandachtsgebieden

In 2014 zullen specifieke aandachtsgebieden aan de leden van de raad van toezicht worden gekoppeld op basis van achtergrond en ervaring, zodat vanuit die expertise de algemeen directeur van de stichting kan worden ondersteund. Tot nu toe werd dat op een ad hoc basis ingevuld.

Onderwerpen vergaderingen Raad van Toezicht

17 januari 2013

- Het verslag van het kwaliteitsonderzoek op de HBS Sportlaan wordt besproken.
- Het concept beleidsplan Prestatiebox wordt besproken.
- Het concept jaarrooster wordt besproken.
- Het rooster van aftreden van de algemeen bestuursleden wordt besproken.

20 februari 2013

13 maart 2013

- Het beleid met betrekking tot de Prestatiebox wordt verder toegelicht.
- In het kader van de code goed bestuur wordt besloten tot transformatie naar een Raad van Toezicht model.
- Het jaarrooster wordt goedgekeurd.
- Het rooster van aftreden van de leden van de Raad van Toezicht wordt goedgekeurd.
- De procedure voor de verwerving van nieuwe leden van de Raad van Toezicht wordt besproken.

14 mei 2013

- Het concept jaarverslag 2012 wordt besproken.
- De vergoeding voor de leden van de Raad van Toezicht wordt besproken.
- De herschreven visie / missie van de stichting wordt goedgekeurd.
- De opvolging van de voorzitter, de heer Van Vilsteren, wordt besproken.

3 juli 2013

- De jaarrekening 2012 wordt goedgekeurd.
- De heer H. Van Leeuwen wordt gekozen tot secretaris / vicevoorzitter met ingang van 1 augustus 2013.
- De heer Nauta wordt gekozen tot voorzitter met ingang van 1 augustus 2013.
- De financiële kwartaalrapportage wordt besproken.
- De kandidaat leden van de Raad van Toezicht, mevrouw De Haas en de heer Van Gurp, worden per 1 augustus 2013 benoemd.

1 oktober 2013

- De status van de HBS Sportlaan naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek wordt besproken.
- Het beleid voor reiskostenvergoeding bij gedwongen mobiliteit wordt goedgekeurd.
- De nieuwe naam voor de stichting wordt besproken.
- Het concept Groeidocument wordt besproken.
- De concept notitie Goed onderwijs / Goed bestuur wordt besproken.

28 november 2013

- De status van de HBS Sportlaan naar aanleiding van het kwaliteitsonderzoek wordt opnieuw besproken.
- De financiële kwartaalrapportage wordt besproken.
- De begroting 2014 wordt goedgekeurd.

17 december 2013

- In een extra bijeenkomst zijn de volgende 3 richtinggevende waarden binnen onze stichting en hun onderlinge verbinding met elkaar besproken: verantwoordelijkheid, vertrouwen en vrijheid.

Administratiekantoor

De Raad van Toezicht heeft Pro Management Onderwijs Support aangewezen als administratiekantoor. Deze brengt verslag uit van bevindingen aan de Raad van Toezicht, middels kwartaalrapportages.

Werkgeverschap

De Raad van Toezicht heeft de algemeen directeur van de stichting volgens de CAO Bestuurders PO geïnstalleerd, in een addendum bij de aanstellingsbrief van de algemeen directeur zijn de afspraken vastgelegd.

Tenslotte:

De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft stelselmatig overleg gevoerd met de algemeen directeur. Dit ter voorbereiding en uitwisseling van lopende thema's, ontwikkelingen, gebeurtenissen en de agenda's van de Raad van Toezicht vergaderingen.

Leden van de Raad van Toezicht hebben, over de aan hen toebedeelde portefeuille, bilateraal overleg gevoerd met de algemeen directeur ter voorbereiding van de besluitvorming over onderwerpen binnen deze portefeuille op de plenaire vergaderingen.

Aan bovenstaande 2 alinea's zal in 2014 verdere concrete invulling worden gegeven.

Brielle, 27 april 2014

Richard Nauta, voorzitter stichting SKOR / Elara

BIJLAGE ontwikkelingen in 2013 op de scholen

De Dijk

Waar staat De Dijk voor? Wat is het verschil met andere scholen in Maassluis? Het afgelopen jaar zijn deze vragen uitgebreid aan de orde geweest tijdens de studiedagen en de verschillende vergaderingen van het team. Het heeft uiteindelijk geleid tot een aanpassing van de huidige visie/missie van De Dijk met de metafoor RAN de rups.

Ook in 2014 gaat het team aan de slag met de praktische uitwerking van deze aanpassing.

Toelichting op de metafoor **RAN de rups**

De mascotte van De Dijk is RAN de rups. Waarom een rups?

De ontwikkeling van een kleine rups:

- uniek in zijn soort,
- zij groeien door zich te voeden met een veelheid aan gevarieerd voedsel,
- de cocoon als veilig omhulsel waar het de tijd krijgt om zich te ontpoppen tot een prachtige, bontgekleurde vlinder, klaar om uit vliegen op de goede hoogte.

Het KIND CENTRAAL is als de kleine rups, uniek in zijn soort door de leerjaren heen zich "voedend" met een veelheid aan cognitieve, sociale, emotionele, maatschappelijke vaardigheden om vervolgens als een prachtig mens met zijn eigen bontgekleurde talenten uit te vliegen op goede hoogte.

Waarom de naam RAN?

De sleutelwoorden rustig **R**, aardig **A** en netjes **N** zijn een duidelijke verwoording van wat wij als school belangrijk vinden en willen uitdragen:

- veiligheid
- geborgenheid
- respect voor de ander
- rustig "klimaat" binnen onze hectische maatschappij

Kardinaal Alfrinkschool

De 5 belangrijkste onderwijskundige speerpunten voor de Kardinaal Alfrinkschool in 2013 zijn:

1. Meer eigenaarschap bij kinderen door het voeren van verwachtings- en driehoeksgesprekken en meer eigenaarschap bij kinderen doordat we de rapporten aan het vervangen zijn voor een portfolio,
2. Het invoeren van de Plusklas,
3. Samenwerking met kinderopvang Tik Tak d.m.v. de uitruil van peuters en kleuters, gezamenlijke thema voorbereidingen en themaopeningen en ouderbijeenkomsten,
4. Doorvoeren van het werken met groepsplannen,
5. Invoeren van de KlasseKAS voor groep 5 t/m 8 waarbij deze kinderen na schooltijd 1,5 uur langer op school kunnen blijven en workshops uit kunnen voeren.

Sint Leonardusschool

Speerpunten passend bij de leidende principes:

1. Met het team inzichtelijk gemaakt hoe onze waarden passen bij de leidende principes en visie van ons bestuur.
2. Ouders en leerkrachten zijn fullpartners.
3. Ouders en leerkrachten hebben dit als zinvol ervaren. We zijn dit schooljaar gestart met verwachtingsgesprekken. Ouders en leerkrachten hebben dit als zinvol ervaren.
3. Leerkrachten en kinderen zijn fullpartners. Voeren van Kindgesprekken .

We zijn gestart met de leerlingenraad.

4. Cursus pedagogisch tact , leerkrachten krijgen inzicht in eigen handelen , komen tot betere afstemming op onderwijsbehoeften en leren samen verantwoordelijkheid te dragen en te delen. Hieruit is voortgevloeid groepsdoorbroken werken in de onderbouw (gr. 2/3). En in teamverband leerlingen bespreken volgens methode ervaringsreconstructie.

5. Meer ruimte voor creativiteit en expressie.

In de middenbouw is men gestart met experimenteren in het werken met hoeken afgestemd op onderwijsbehoeften en gericht op creativiteit en expressie: dansen, vreemde talen, schilderen, textiele werkvormen etc.

Hendrik Boogaardschool locatie Sportlaan

Het schooljaar 2013 kenmerkt zich voor de Hendrik Boogaardschool als volgt:

- Invoeren 6 fasen instructiemodel
- Stabiliseren tussenresultaten
- Onderzoek naar professionele cultuur
- Inzet uitkomst met als doel : Krachtig leiderschap tonen, goed onderwijs geven, vakmanschap leveren, helder organiseren en de kwaliteit van onderwijs borgen en verhogen.

Hendrik Boogaardschool locatie Rode Kruislaan

De onderwijskundige speerpunten waren het vervolg met Vier Keer Wijzer, waarbij er voor het team een aantal momenten met Marco Bastmeijer waren gepland. Voor de onderbouw uitbreiding thema's en voor de bovenbouw uitbreiding van vakken.

Met een groot deel van het team is er een start gemaakt met Pedagogisch Tact, waarbij er een aantal woensdagmiddagen en avonden zijn ingepland.

Daarnaast is er een begin gemaakt met NAR (netjes, aardig en rustig), waarbij de gedragsregels onder de aandacht van de teamleden en de kinderen zijn gebracht. Pierre den Hartog heeft een thema avond voor ouders en teamleden gegeven. Verder hebben de speerpunten; veiligheid, zelfstandigheid, zelfverantwoordelijkheid en samenwerking centraal gestaan.

Voor het eerst in onze formatie hebben wij gewerkt met in de ochtenden 2 groepen 3 en 2 groepen 4 en in de middagen deze groepen ingedeeld als 3 groepen 3/4.

Wij zijn gestart met meer kind gesprekken en het voortoetsen waardoor wij beter aan kunnen sluiten bij kinderen en de leerlingen ook zelf hun doelen leren stellen. Op dit moment experimenteren leerkrachten hiermee en binnenkort gaan wij hierover met elkaar beslissingen nemen op welke manier dit het beste tot zijn recht komt.

De Sterrenwacht

2013 was het jaar van Pedagogisch Leiderschap en Pedagogische Tact. In januari startte de directeur (en SMT) met het traject Pedagogisch Leiderschap, dat werd afgerond in juni. In september startte het hele team van De Sterrenwacht met het traject Pedagogische Tact. Dit traject wordt afgesloten in mei 2014.

Team en directie heeft in de periode april-mei-juni gewerkt aan het meerjarenplan en het schoolplan. Deze plannen zijn gebaseerd op de 7 leidende principes van goed onderwijs. In deze plannen staat zelfsturing en zelfverantwoordelijkheid centraal. Zelfsturing en eigenaarschap van het leerproces bij de kinderen zelf. Dat vraagt goed inzicht en goede vaardigheden van de leerkracht m.b.t. de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de kinderen. Hierbij de verworven competenties van Pedagogische Tact ingezet.

De Intern Begeleider en een aantal teamleden hebben onderzoek gedaan binnen de school naar dubbele administratielast. Zij hebben op basis van die gegevens een goed doordacht en beargumenteerd administratiesysteem ontwikkeld. Hierin wordt geen dubbele administratie meer gevoerd en hebben alle documenten, m.b.t. het volgen van het kind, verband met elkaar. We noemen dit de "ondersteuningscyclus".

In 2013 heeft De Sterrenwacht veel bezoeken gehad van externen. Groepen studenten van de Pabo, directienetwerken, onderwijsadviseurs, docenten Pabo. Nieuwsgierig naar ons onderwijsconcept. De kinderen leiden de bezoekers rond en vertellen over de ins en outs van onze school. We staan inmiddels op de Pabo bekend als sterke vernieuwingschool en worden gevraagd om workshops en presentaties te geven. Ook bij het Nivoz en op HetKind.org heeft De Sterrenwacht een positieve en innovatieve naam opgebouwd. Daar zijn we heel trots op.

In april heeft de bovenbouwgroep haar eigen schoolkamp georganiseerd. Geheel volgens de uitgangspunten van Pedagogische Tact. Door kinderen verantwoordelijkheid en zelfsturing te geven, binnen helder gestelde kaders, blijken zij in staat om grote projecten te organiseren. Een goed voorbeeld van werken aan zelfsturing en zelfverantwoordelijkheid.

Om de stem/inbreng en steun van ouders te vergroten, zijn we in september gestart met een groep positieve ouders. Deze positieve ouders willen bewerkstelligen dat De Sterrenwacht in een positief daglicht komt en blijft. Deze groep ouders draagt de naam "De Broedplaats". Zij hebben zich de afgelopen maanden bezia gehouden met inrichting, workshops voor en door ouders.

Financieel

Kerncijfers Financieel	2013	2012	2011	2010
Baten				
Rijksbijdragen	7.598.610	7.322.108	7.280.639	7.370.785
Overige overheidsbijdragen	48.355	16.215	21.980	133.817
Overige baten	339.813	242.419	355.348	329.732
Totaal baten	7.986.778	7.580.742	7.657.967	7.834.334
Lasten				
Personele lasten	6.204.516	6.217.582	6.552.288	7.056.705
Afschrijvingen	223.040	219.040	214.248	193.328
Huisvestingslasten	493.736	497.312	468.501	591.769
Overige instellingslasten	268.667	293.298	314.529	416.816
Leermiddelen (PO)	293.461	236.155	251.861	300.345
Totaal lasten	7.483.420	7.463.387	7.801.427	8.558.963
Saldo baten en lasten	503.358	117.355	-143.460	-724.629
Financiële baten en lasten	17.813	33.888	32.981	38.357
Resultaat	521.171	151.243	-110.479	-686.272

Eigen vermogen	2.776.553	2.255.382	2.104.139	2.900.889
Voorzieningen	191.168	201.677	246.083	203.271
Solvabiliteitsratio	68,03%	60,50%	62,22%	60,01%
Liquiditeit	2,56	1,94	1,95	2,97
Kapitalisatiefactor	48,5%	45,8%	40,5%	42,1%
Weerstandsvermogen	2.776.553	2.255.382	2.104.139	2.900.889
Weerstandsvermogen/totale baten	34,7%	29,6%	27,4%	37,0%

Personeel in dienst

2013

Totaal fte	105
Totaal personen	150
Totaal man	13
Totaal vrouw	137

Leerlingen

Brinnummer		2013	2012	2011	2010
	per 1 oktober				
05 AU	St. Leonardus	373	376	378	393
09 AG	Kardinaal Alfrink	149	173	203	227
09 XC	Hendrik Boogaard	623	625	620	610
10 PO	De Sterrenwacht	126	131	112	110
11 EM	De Dijck	362	361	380	394
Totaal		1.633	1.666	1.693	1.734

De lange termijnprognoses geven aan dat het leerlingaantal afneemt de komende jaren als gevolg van een afnemend aantal leerlingen in de schoolgaande leeftijd in ons voedingsgebied.

Op de Kardinaal Alfrinkschool is het aantal leerlingen flink afgenomen door het slopen van flats in de naaste omgeving van de school. Het is van belang dat de school een actief p.r.- beleid voert. De school profileert zich in 2013 nadrukkelijker door invoering van onderwijs op maat en doorgaande lijn met de peuteropvang.

Op de Sterrenwacht is een afname van het leerlingaantal te zien. Er wordt naar gestreefd om boven de opheffingsnorm van de gemeente Hellevoetsluis te komen.

Financiële analyse

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling, welke is gebaseerd op de gegevens uit de balans

Op korte termijn beschikbaar	31-12-2013	31-12-2012
Liquide middelen	2.217.714	1.732.207
Vorderingen	639.154	732.742
Kortlopende schulden	<u>-1.113.876</u>	<u>-1.270.577</u>
Werkkapitaal	1.742.992	1.194.372
Vastgelegd op lange termijn		
Materiële vaste activa	<u>1.224.729</u>	<u>1.262.687</u>
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	2.967.721	2.457.059
Deze financiering vond plaats met		
Eigen vermogen	2.776.553	2.255.382
Voorzieningen	<u>191.168</u>	<u>201.677</u>
	2.967.721	2.457.059
Balans		
Activa	31-12-2013	31-12-2012
Materiële vaste activa	1.224.729	1.262.687
Vorderingen	639.154	732.742
Liquide middelen	<u>2.217.714</u>	<u>1.732.207</u>
Werkkapitaal	4.081.597	3.727.636
Passiva		
Eigen vermogen	2.776.553	2.255.382
Voorzieningen	191.168	201.677
Kortlopende schulden	<u>1.113.876</u>	<u>1.270.577</u>
	4.081.597	3.727.636

Toelichting balans**Materiële vaste activa**

De waarde van de materiële vaste activa (aanschaf inventaris/ICT/apparatuur en onderwijsleerpakket na aftrek afschrijvingen) is met ongeveer € 40.000 afgenomen. Dit komt met name doordat er de afgelopen jaren minder wordt geïnvesteerd dan de jaren ervoor. Hierdoor neemt de waarde van de activa af. In 2013 is vooral geïnvesteerd in ICT in de vorm van nieuwe computers en touchscreens. De scholen hebben de investeringen uitgevoerd conform de begroting.

Vorderingen

In 2013 is met de gemeente Maassluis de werkzaamheden op de Kardinaal Alfrinkschool (€ 95.000) afgerekend. Hierdoor valt de post 'vorderingen' eind 2013 lager uit dan in 2012. In 2014 zal de financiële afwikkeling van het aanbouwen van een lokaal op de Hendrik Boogaardschool plaatsvinden. Het schoolbestuur heeft op basis van een, door de gemeente afgegeven, beschikking deze werkzaamheden voor gefinancierd.

Liquide middelen

De toename van de liquide middelen is weergegeven in het kasstroomoverzicht.

Kortlopende schulden

In voorgaande jaren heeft het schoolbestuur een omvangrijke vervangingspool aangehouden. Omdat een groot deel van deze capaciteit niet kon worden ingezet moest er aan het einde van het schooljaar een aanzienlijk bedrag worden terugbetaald aan het Vervangingsfonds. M.i.v. het schooljaar 2013-2014 is de omvang van de vervangingspool d.m.v. natuurlijk verloop gereduceerd tot twee personen. Hierdoor is de inzet omhoog gegaan en hoeft er per saldo dus minder te worden terugbetaald aan het Vervangingsfonds. Deze ontwikkeling zorgt er voor dat het saldo van de kortlopende schulden is afgenomen.

Financiële analyse exploitatieresultaat

Baten	Begroting			2013	2012	Verschil
	2013	2013	Verschil			
Rijksbijdragen	7.598.610	7.161.405	437.205	7.598.610	7.322.108	276.502
Overige overheidsbijdragen	48.355	-	48.355	48.355	16.215	32.140
Overige baten	339.813	154.350	185.463	339.813	242.419	97.394
Totaal baten	7.986.778	7.315.755	671.023	7.986.778	7.580.742	406.036
Lasten						
Personele lasten	6.204.516	6.227.303	-22.787	6.204.516	6.217.582	-13.066
Afschrijvingen	223.040	266.400	-43.360	223.040	219.040	4.000
Huisvestingslasten	493.736	489.252	4.484	493.736	497.312	-3.576
Overige instellingslasten	268.667	229.441	39.226	268.667	293.298	-24.631
Leermiddelen (PO)	293.461	233.850	59.611	293.461	236.155	57.306
Totaal lasten	7.483.420	7.446.246	37.174	7.483.420	7.463.387	20.033
Saldo baten en lasten	503.358	-130.491	633.849	503.358	117.355	386.003
Financiële baten en lasten						
Saldo fin. baten en lasten	17.813	10.000	7.813	17.813	33.888	-16.075
Exploitatieresultaat	521.171	-120.491	641.662	521.171	151.243	369.928

Toelichting werkelijk vs begroting

Rijksbijdragen	In het herfstakkoord van 2013 heeft het kabinet besloten meer geld te investeren in het onderwijs. Om hier invulling aan te geven zijn er een tweetal subsidies toegevoegd aan de reeds bestaande subsidies. Dit zijn de subsidies jonge leerkrachten (€ 37.000) en een Bijzondere aanvullende bekostiging (€ 307.113). Beide subsidies zijn opgenomen onder de 'Niet-geoordeelde subsidies'.
Overige overheidsbijdragen	In de afgelopen jaren hebben veel gemeenten de subsidie voor ID-banen afgeschaft. De gemeente Hellevoetsluis heeft besloten de subsidie toe te kennen tot 1 januari 2015. Hierna vervalt de subsidie. In de begroting is rekening gehouden met het stopzetten van de subsidie per 1 januari 2013. De inkomsten zijn dus hoger uitgevallen dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.
Overige baten	De overige baten zijn hoger dan in de begroting opgenomen vanwege het feit dat in de begroting geen rekening is gehouden met de inkomsten vanuit de ouders betreffende de ouderbijdrage voor overblijf en overige activiteiten (€ 50.000). Het uitgangspunt in de begroting is dat de inkomsten uit de ouderbijdrage gelijk zijn aan de lasten. Tevens zijn er in 2013 een aantal incidentele baten ontvangen. De meest opvallende posten hiervan zijn een éénmalige verlaging van de WAO/WIA premie (€ 27.000), donatie Fonds Schiedam/Vlaardingen (€ 14.000) voor het schoolplein van basisschool De Dijk en een afrekening uitbreiding Sportlaan (€ 10.500).
Personele lasten	In 2013 hebben de scholen hun formatie ingevuld binnen de begroting. Ook de overige personele kosten zoals nascholing en de Arbo-kosten zijn binnen de begroting gebleven.
Overige instellingslasten	De overige instellingslasten zijn hoger dan begroot door uitgaven ten laste van ouderbijdragen en tussenschoolse opvang. In de begroting is geen rekening gehouden met deze uitgaven.
Leermiddelen (PO)	De kosten voor de aanschaf van leermiddelen zijn, zowel t.o.v. de begroting als vorig jaar, toegenomen. Uit de tussentijdse rapportages is gebleken dat het resultaat zich gunstig heeft ontwikkeld. Hierop is besloten de scholen meer ruimte te geven voor het aanschaffen van leermiddelen.

Financiële kengetallen

De kengetallen zijn als volgt :

	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>Norm</u>
Solvabiliteit 1	68,03%	60,50%	30,00%
Solvabiliteit 2	72,71%	65,91%	50,00%
Liquiditeit	2,56	1,94	0,5 - 1,5
Kapitalisatiefactor	48,5%	45,8%	tussen 35%-60%
Weerstandsvermogen	34,7%	29,6%	15%
Rentabiliteit	6,53%	2,00%	

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate een organisatie op langere termijn in staat moet worden geacht haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

Solvabiliteit 1

Indien het eigen vermogen wordt uitgedrukt in een verhouding tot het totale vermogen geldt dat de norm 30 % (of meer) is.

De solvabiliteit van het eigen vermogen neemt toe, door een toename van het Eigen Vermogen.

Solvabiliteit 2

Indien het Eigen vermogen inclusief voorzieningen wordt gesteld tegenover het totale vermogen, geldt dat de norm 50% (of hoger) is.

Liquiditeit

De liquiditeit van een organisatie wordt uitgedrukt in een verhoudingscijfer, waarbij de vlottende activa worden gedeeld door de kortlopende schulden.

Dit cijfer geeft aan in welke mate op korte termijn aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan zonder dat de continuïteit van de organisatie in gevaar wordt gebracht.

In het algemeen wordt een norm van 1,5 voldoende geacht. Er zijn echter overige factoren waarmede rekening dient te worden gehouden.

Voorbeelden zijn de winstgevendheid, de aard van de bedrijfsactiviteiten, de kwaliteit van de vlottende activa en de looptijd ten opzichte van de looptijd van de kortlopende schulden en de seizoensinvloeden.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor wordt berekend door het totale vermogen te delen op de totale baten (TV/TB). Als signaleringsgrens wordt hierbij een bovengrens van 60% gegeven voor kleine schoolbesturen en een bovengrens van 35% voor grote schoolbesturen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen en de totale baten inclusief de financiële baten. Die optimale verhouding ligt tussen de 10 en 40%. De interne norm die gehanteerd wordt is 15%.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan de verhouding tussen het resultaat van de stichting en de totale baten.

Dhr. R. Nauta, voorzitter

Rotterdam, d.d.

Continuïteitsparagraaf

De ontwikkelingen in de toekomst zijn financieel verwerkt in de begroting 2014 t/m 2016. Deze gegevens zijn verwerkt in de continuïteitsparagraaf van het jaarverslag. Voor het jaarverslag 2013 is besloten de cijfers weer te geven, in de komende jaren zal ook een toelichting weergegeven worden.

De balans in de continuïteitsparagraaf is gemuteerd op basis van resultaat, investeringen, afschrijvingen, aflossingen, en mutaties in de voorziening. Het saldo van de kortlopende vorderingen en schulden is gelijk aan de jaren daarvoor.

Leerlingaantallen		Prognose		Prognose	
		1-10-13	1-10-14	1-10-15	1-10-16
05AU	Leonardusschool	373	365	344	335
09AG	Kardinaal Alfrink	149	149	149	149
09XC	RHBS Sportlaan	277	278	278	278
09XC-1	RHBS Rode Kruislaan	346	346	346	346
10PO	De Sterrenwacht	126	126	126	126
11EM	De Dijk	362	362	362	362
Totalen		1633	1626	1605	1596
Toename + / afname -			-7	-21	-9
Personeel		2013	2014	2015	2016
Directie		7,21	7,21	7,21	7,21
Onderwijspersoneel (OP)		86,98	86,98	86,98	86,98
Onderwijsondersteunend		10,62	10,62	10,62	10,62
Exploitatie		2013	2014	2015	2016
Baten		Werkelijk	begroting	begroting	begroting
Rijksbijdragen		7.598.610	7.218.386	7.012.808	6.955.037
Overige overheidsbijdragen		48.355	31.600	31.600	31.600
Overige baten		339.813	90.000	93.900	93.900
		7.986.778	7.339.986	7.138.308	7.080.537
Lasten					
Personele lasten		6.204.516	6.158.700	5.932.625	5.869.125
Afschrijvingen		223.040	260.500	266.000	266.000
Huisvestingslasten		493.736	463.400	457.300	457.300
Overige instellingslasten		268.667	223.800	215.900	215.900
Leermiddelen (PO)		293.461	271.200	271.200	271.200
		7.483.420	7.377.600	7.143.025	7.079.525
Saldo baten en lasten		503.358	-37.614	-4.717	1.012
Financiële baten en lasten		17.813	20.000	20.000	20.000
Resultaat		521.171	-17.614	15.283	21.012
Balans		2013	2014	2015	2016
Activa		Werkelijk	begroting	begroting	begroting
Materiële vaste activa		1.224.729	1.174.229	1.118.229	1.062.229
Viottende activa		639.154	639.154	639.154	639.154
Liquide middelen		2.217.714	2.250.600	2.321.883	2.398.895
		4.081.597	4.063.983	4.079.266	4.100.278
Passiva					
Eigen vermogen		2.776.553	2.758.939	2.774.222	2.795.234
Voorzieningen		191.168	191.168	191.168	191.168
Kortlopende schulden		1.113.876	1.113.876	1.113.876	1.113.876
		4.081.597	4.063.983	4.079.266	4.100.278
Kasstroom		2013	2014	2015	2016
Kasstroom uit operationele activiteiten		Werkelijk	Begroting	Begroting	Begroting
Saldo baten en lasten		521.171	-17.614	15.283	21.012
Afschrijvingen		223.040	260.500	266.000	266.000
<u>Mutaties werkkapitaal</u>					
- Vorderingen		93.588	-	-	-
- Kortlopende schulden		-156.701	-	-	-
		-63.113	-	-	-
Mutaties voorzieningen		-10.509	-23.495	-47.597	-9.903
		-10.509	-23.495	-47.597	-9.903
		670.589	219.391	233.686	277.109
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Materiële vaste activa		-185.082	-210.000	-210.000	-210.000
Financiële vaste activa		-	-	-	-
		-185.082	-210.000	-210.000	-210.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Mutatie overige langlopende schulden		-	-	-	-
		-	-	-	-
Mutatie liquide middelen		485.507	9.391	23.686	67.109

Kengetallen			2013	2014	2015	2016
			Werkelijk	begroting	begroting	begroting
Kapitalisatiefactor	norm	35% - 60%	48,5%	52,5%	54,1%	54,9%
Percentage totale baten (totaal kapitaal +/- boekwaarde gebouwen/terreinen en andere bedrijfsmiddelen/ totale baten+ rentebaten)						
Transactiefunctie			13,9%	15,1%	15,6%	15,7%
Middelen voor het betalen van kortlopende schulden (liquiditeit)						
Financieringsfunctie			25,2%	27,8%	29,6%	30,9%
Middelen voor het financieren van vaste activa						
Bufferfunctie	norm	5,00%	9,4%	9,5%	9,0%	8,3%
Middelen ter dekking van risico						
Solvabiliteit	norm	30,00%	68,0%	67,9%	68,0%	68,2%
Eigen vermogen/totaal vermogen						
Liquiditeit	norm	0,5 - 1,5	2,56	2,59	2,66	2,73
Vlottende activa/kortlopende schulden						
Rentabiliteit	norm	0%-5%	6,5%	-0,2%	0,2%	0,3%
Exploitatieresultaat/baten						

Risicoparagraaf

In 2013 heeft de stichting het instrument "risico's in beeld" van de PO Raad gebruikt om inzicht te krijgen in het risicoprofiel van de stichting. De beleidsterreinen "bestuur en organisatie", "Onderwijs en identiteit", "financiën", "personeel" en "huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT" zijn aan de orde gekomen.

In totaal zijn er 51 risico's beoordeeld binnen de beleidsterreinen. Onderstaand een opsomming van de risico's verdeeld over de verschillende beleidsterreinen die zijn aangemerkt als onvoldoende afgedekt en de komende jaren de nodige aandacht krijgen.

Bestuur en Organisatie

Informatievoorziening aan bestuur en toezichhouders dient te worden verbeterd

Bestuur en intern toezichthouder hebben de informatiebehoefte onvoldoende expliciet gemaakt. Het bestuur beschikt niet op tijd over de juiste sturingsinformatie. De toezichthouder krijgt te weinig bruikbare informatie om doelstellingen en prestaties van het bestuur te kunnen meten en het bestuurlijk functioneren te beoordelen.

Kwaliteit en intensiteit toezicht onvoldoende

De interne toezichthouder stelt zich onvoldoende onafhankelijk op. De toezichthouders lopen aan de leiband van de bestuurders. Het toezicht wordt niet op alle van belang zijnde gebieden (optimaal) uitgevoerd. Toezichthouders besteden te weinig tijd aan hun taak. Toezichthouders weten of durven niet de goede vragen te stellen aan de eindverantwoordelijken.

Onderwijs en identiteit

Onvoldoende juiste ICT toepassing in onderwijs

De inzet van ICT-middelen in de leersituatie is niet gekoppeld aan de onderwijskundige doelstellingen. De ICT middelen zijn te veel 'speeltjes' in plaats van leermiddel. Leerkrachten hebben niet de kennis of kunde om ICT-middelen in te zetten om het leren van kinderen te ondersteunen en te bevorderen. Het gebruik van ICT in de lessituatie kost de leerkracht te veel tijd en stress.

Financiën

De administratieve organisatie en interne control (AO/IC) dient te worden verbeterd

Een goed beschreven AO/IC levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit van administratieve processen en aan het inventariseren, beheersen en evalueren van risico's. Een onderwijsinstelling waar deze processen niet goed zijn ingericht en vastgelegd, loopt de kans dat handelingen niet efficiënt en niet effectief verlopen. Er is gebrek aan informatie en er kan onduidelijkheid ontstaan over verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Dit belemmert ook het bestuurlijk proces en de grip op de bedrijfsvoering.

Huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT

ICT-beleid heeft onvoldoende draagvlak

Het bestuur heeft geen concreet beleid vastgesteld over de aanschaf, inzet en opbrengst van ICT toepassingen in de bedrijfsorganisatie. De functionaliteit is te weinig afgestemd op de wensen van de gebruikers.

Het interne toezichthoudende orgaan van de stichting heeft bovenstaande risico's besproken met bestuurder/directeur en afspraken gemaakt om de risico's de komende tijd te mitigeren voor de stichting.

B Jaarrekening

B1 Balans per 31 december 2013

1 Activa	31-12-2013 EUR	31-12-2012 EUR
Vaste activa		
1.2 <u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	203.074	238.005
1.2.2 Inventaris en apparatuur	751.914	731.543
1.2.3 Leermiddelen	<u>269.741</u>	<u>293.139</u>
	1.224.729	1.262.687
Totaal vaste activa	<u>1.224.729</u>	<u>1.262.687</u>
Vlottende activa		
1.5 <u>Vorderingen</u>		
1.5.1 Debiteuren	2.286	65.976
1.5.2 Kortlopende vorderingen op OCW	306.963	370.880
1.5.5 Overige vorderingen	<u>329.905</u>	<u>295.886</u>
	639.154	732.742
1.7 <u>Liquide middelen</u>	2.217.714	1.732.207
Totaal vlottende activa	<u>2.856.868</u>	<u>2.464.949</u>
Totaal activa	<u>4.081.597</u>	<u>3.727.636</u>

2 Passiva	<u>31-12-2013</u> EUR	<u>31-12-2012</u> EUR
2.1 <u>Eigen vermogen</u>		
2.1.2 Algemene reserve	2.411.059	1.889.888
2.1.3 Bestemmingsreserves	<u>365.494</u>	<u>365.494</u>
Totaal vermogen	2.776.553	2.255.382
2.2 <u>Voorzieningen</u>		
2.2.1 Onderhoud	123.777	126.813
2.2.3 Overige voorzieningen	<u>67.391</u>	<u>74.864</u>
	191.168	201.677
2.4 <u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.3 Crediteuren	115.661	61.487
2.4.4 Belastingen en premies sociale verzekeringen	239.762	232.989
2.4.6 Pensioenen	91.584	84.112
2.4.9 Overige kortlopende schulden	<u>666.869</u>	<u>891.989</u>
	1.113.876	1.270.577
<u>Totaal passiva</u>	<u><u>4.081.597</u></u>	<u><u>3.727.636</u></u>

B2 Staat van baten en lasten 2013

	2013 EUR	Begroting 2013 EUR	2012 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	7.598.610	7.161.405	7.322.108
3.2 Overige overheidsbijdragen	48.355	-	16.215
3.5 Overige baten	<u>339.813</u>	<u>154.350</u>	<u>242.419</u>
Totaal baten	<u>7.986.778</u>	<u>7.315.755</u>	<u>7.580.742</u>
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	6.204.516	6.227.303	6.217.582
4.2 Afschrijvingen	223.040	266.400	219.040
4.3 Huisvestingslasten	493.736	489.252	497.312
4.4 Overige instellingslasten	268.667	229.441	293.298
4.5 Leermiddelen en ICT (PO)	<u>293.461</u>	<u>233.850</u>	<u>236.155</u>
Totaal lasten	<u>7.483.420</u>	<u>7.446.246</u>	<u>7.463.387</u>
Saldo baten en lasten	<u>503.358</u>	<u>-130.491</u>	<u>117.355</u>
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	17.813	10.000	33.888
5.2 Financiële lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldo fin. baten en lasten	<u>17.813</u>	<u>10.000</u>	<u>33.888</u>
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	<u><u>521.171</u></u>	<u><u>-120.491</u></u>	<u><u>151.243</u></u>
Resultaat	<u><u>521.171</u></u>	<u><u>-120.491</u></u>	<u><u>151.243</u></u>

B3 Kasstroomoverzicht 2013

	2013 EUR	2012 EUR
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo baten en lasten	521.171	151.243
	<u>521.171</u>	<u>151.243</u>
Afschrijvingen	223.040	219.040
<u>Mutaties werkkapitaal</u>		
- Vorderingen	93.588	-112.458
- Kortlopende schulden	<u>-156.701</u>	<u>238.821</u>
	-63.113	126.363
Mutaties voorzieningen	<u>-10.509</u>	<u>-44.406</u>
	<u>670.589</u>	<u>452.240</u>
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Immateriële vaste activa	-	-
Materiële vaste activa	-185.082	-110.121
Financiële vaste activa	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>-185.082</u>	<u>-110.121</u>
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Mutatie kredietinstellingen	-	-
Mutatie overige langlopende schulden	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>485.507</u>	<u>342.119</u>
Beginstand liquide middelen	1.732.207	1.390.088
Mutatie liquide middelen	<u>485.507</u>	<u>342.119</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u><u>2.217.714</u></u>	<u><u>1.732.207</u></u>

B4 Toelichting behorende tot de jaarrekening 2013

Algemeen

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de organisatie zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's.

Materiële vaste activa

De gebouwen en inventaris en apparatuur worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met de cumulatieve afschrijvingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Materiële vaste activa boven de € 500 worden geactiveerd.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

• Gebouwen en verbouwingen	2,5% - 10%
• Inventaris en apparatuur	3,3% - 25%
• Leermiddelen	6,6% - 12,5%

Bijzondere waardeverminderingen of vervreemding van vaste activa

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte toekomstige kasstroom, wordt een bedrag voor impairment ten laste van het resultaat geboekt voor het verschil tussen de boekwaarde en de actuele waarde van het actief.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het Bestuur. Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorzieningen en de overige voorzieningen (waaronder onderhoud) gepresenteerd. Tenzij anders aangegeven worden de voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
- b. het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en
- c. er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. Het aflossingsbedrag van het lopende jaar wordt onder de kortlopende schulden opgenomen. Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa. Schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder geoordeelde bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Personeelsbeloningen/pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegde pensioenregeling. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP) en wordt – overeenkomstig de in de RJ aangereikte vereenvoudiging – in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Deze risico's komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Opbrengstwaardering

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en subsidies

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en subsidies uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten. Indien deze opbrengsten betrekking hebben op een specifiek doel, dan worden deze naar rato van de verrichte werkzaamheden als baten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. De kasstromen in buitenlandse valuta zijn herleid naar euro's met gebruikmaking van de gewogen gemiddelde omrekenkoers voor de betreffende periode.

B5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1.2	Materiële vaste activa		Verrijgings- prijs 31-12-2012	Afschrijvingen t/m 31- 12-2012	Boekwaarde 31-12-2012	Mutaties 2013		Boekwaarde 31-12-2013	Verrijgings- prijs 31-12-2013	Afschrijvingen cumulatief 2013
						Investerings 2013	Afschrijvingen 2013			
						EUR	EUR			
1.2.1	Gebouwen en terreinen	3,33%	975.581	-737.576	238.005	6.581	-41.512	203.074	982.162	-779.088
1.2.2a	Inventaris en apparatuur	5% / 3,33%	1.301.970	-830.621	471.349	54.292	-49.661	475.980	1.356.262	-880.282
1.2.2b	ICT	10% / 25%	704.045	-443.851	260.194	87.206	-71.466	275.934	791.251	-515.317
1.2.3	Leermiddelen	12,50%	1.015.443	-722.304	293.139	37.003	-60.401	269.741	1.052.446	-782.705
Totaal materiële vaste activa			3.997.039	-2.734.352	1.262.687	185.082	-223.040	1.224.729	4.182.121	-2.957.392

1.5 Vorderingen

	31-12-2013 EUR	31-12-2012 EUR
1.5.1	2.286	65.976
1.5.2	306.963	370.880
1.5.5	9.204	927
Vordering op de gemeente inz. Vandalisme en OZB	161.200	215.265
Vordering op de gemeente inzake IHP	37.995	48.382
Vordering Vervangingsfonds	26.645	
Vordering Belastingdienst	94.861	31.312
Overige vorderingen en overlopende activa	329.905	295.886
Totaal vorderingen	639.154	732.742

1.7 Liquide middelen

1.7.1	Kasmiddelen	-	399
1.7.2	Banken en giro's	2.217.714	1.731.808
Totaal liquide middelen	2.217.714	1.732.207	

2 Passiva**2.1 Eigen vermogen**

	Saldo 31-12-2012 EUR	Mutaties		Saldo 31-12-2013 EUR
		Bestemming Resultaat EUR	Overige Mutaties EUR	
2.1.2 Algemene reserve	1.889.888	521.171	-	2.411.059
2.1.3.1 Bestemmingsreserves (publiek) Reserve personeel	-45.110	-	-	-45.110
2.1.3.2 Bestemmingsreserves (privaat)	410.604	-	-	410.604
Totaal eigen vermogen	2.255.382	521.171	-	2.776.553

2.2 Voorzieningen

	Saldo 31-12-2012 EUR	Mutaties 2013			Saldo 31-12-2013 EUR	Kortlopende deel < 1 jaar EUR	Langlopende deel > 1 jaar EUR
		Dotaties 2013 EUR	Onttrekkingen 2013 EUR	Vrijval 2013 EUR			
2.2.1 Onderhoud	126.813	46.700	-49.736	-	123.777	-	123.777
2.2.3 Overige voorzieningen Jubileum	74.864	-	-3.597	-3.876	67.391	11.533	55.858
Totaal voorzieningen	201.677	46.700	-53.333	-3.876	191.168	11.533	179.635

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2013 EUR	31-12-2012 EUR
2.4.3 Crediteuren	115.661	61.488
2.4.4 Belastingen, premies sociale verzekeringen	239.762	232.990
2.4.6 Pensioenen	91.584	84.112
2.4.9 Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Vakantiegeld	210.321	200.995
Nog te besteden geormerkte subsidie OCW	-	3.600
Vooruitontvangen investeringsubsidies	70.716	81.799
Overige schulden/overlopende passiva	385.832	605.595
	666.869	891.989
Totaal kortlopende schulden	1.113.876	1.270.579

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW (model G)

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art.13. lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
				geheel uitgevoerd afgerond	nog niet geheel en afgerond
Regeling LHBT	2012-2013 / 23-11-2012	24.000	24.000		X
Totaal		24.000	24.000		

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	totale kosten	te verrekenen ultimo verslagjaar
--	--	-	-	-	-
Totaal		-	-	-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk datum	Bedrag van de toewijzing €	saldo 01-01- 2013 €	ontvangen in verslagjaar €	lasten in verslagjaar €	totale kosten 12-2013 €	saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
--	--	-	-	-	-	-	-
Totaal		-	-	-	-	-	-

B6 Niet uit de balans blijvende rechten, verplichtingen en regelingen

Meerjarige financiële verplichtingen

De stichting heeft momenteel één langlopend contract t.b.v. de kopiermachines die in gebruik zijn.

De overige contracten (o.a. schoonmaak) zijn direct opzegbaar met inachtna van de geldende opzegtermijn.

Leverancier	Inzake	Einddatum	Jaarlijkse kosten
De Lage Landen	Kopiermachines	25-7-2020	68.000

B7 Overige toelichting

Honoraria van de accountant

De volgende honoraria van accountants zijn ten laste gebracht van de organisatie, haar dochtermaatschappijen en andere maatschappijen die zij consolideert, een en ander zoals bedoeld in artikel 2:382a BW.

				KPMG 2013	KPMG 2012				
				€	€				
Onderzoek van de jaarrekening				9.273	8.500				
Wet Normering Topfunctionarissen (WNT)									
Is er een bezoldiging van de directie		ja							
Is er een bezoldiging van bestuurders		nee							
Functie (Voorzitters-clausule van toepassing J/N)	Naam	Ingangsdatum - Einddatum dienstverband	Omvang Dienstverband	Beloning	Belastbare vaste- en onkostenvergoedingen	Voorzieningen variabele beloning betaalbaar termijn	Uitkeringen wegens op beëindiging van het dienstverband	Motivatie overschrijding van de norm	
Algemeen directeur (J)	H. Timmermans	01-08-2003	1,0000	78.665	-	17.095	-	-	
Voorzitter Raad van Toezicht (J)	R. Nauta (voorzitter) *	1-4-2008	nvt	nvt		1.000			
Voorzitter Raad van Toezicht (J)	J. van Vilsteren (afgetreden)	1-4-2008 / 1-8-2013	nvt	nvt		500			
Lid Raad van Toezicht (N)	F. Cleintuar	1-4-2008	nvt	nvt		1.000			
Lid Raad van Toezicht (N)	H. van Leeuwen	1-9-2010	nvt	nvt		1.000			
Lid Raad van Toezicht (N)	J. Harthoorn	1-10-2011	nvt	nvt		1.000			
Lid Raad van Toezicht (N)	A. Hoekman	1-10-2011	nvt	nvt		1.000			
Lid Raad van Toezicht (N)	R. van Leeuwen	1-10-2011	nvt	nvt		1.000			
Lid Raad van Toezicht (N)	M. van Gulp	1-8-2013	nvt	nvt		500			
Lid Raad van Toezicht (N)	C. de Haas	1-8-2013	nvt	nvt		500			

* Dhr. Nauta is m.i.v. 1 augustus 2013 benoemd als voorzitter van de Raad van Toezicht. In de periode hiervoor is Dhr. Nauta lid van de Raad van Toezicht geweest.

B8 Overzicht verbonden partijen

Beslissende zeggenschap	Juridische vorm	Statutaire zetel	Eigen vermogen 31-12-2013	Resultaat 2013	Omzet 2013	Consolidatie
			EUR	EUR	EUR	ja/nee
Geen verbonden partijen			-	-	-	-

B9 Toelichting op de onderscheiden posten van de Staat van baten en lasten**3 Baten**

3.1 Rijksbijdragen OCW	2013		Begroting 2013		2012	
	EUR		EUR		EUR	
3.1.1 (Normatieve) Rijksbijdrage OCW						
Rijksbijdrage (PO-personeel)	5.883.889		5.816.479		5.987.034	
Rijksbijdrage (PO-PVE)	987.889		993.134		987.635	
		6.871.778		6.809.613		6.974.669
3.1.2 Overige subsidies OCW						
Geoomerkte subsidies	-		-		-	
Niet-geoomerkte subsidies	726.832		351.792		347.439	
		726.832		351.792		347.439
Totaal rijksbijdragen OCW		7.598.610		7.161.405		7.322.108

In het herfstakkoord van 2013 heeft het kabinet besloten meer geld te investeren in het onderwijs. Om hier invulling aan te geven zijn er een tweetal subsidies toegevoegd aan de reeds bestaande subsidies. Dit zijn de subsidies jonge leerkrachten (€37.000) en een Bijzondere aanvullende bekostiging (€307.113). Beide subsidies zijn opgenomen onder de 'Niet-geoomerkte subsidies'.

3.2 Overige overheidsbijdragen

3.2.1 Gemeentelijke bijdragen						
3.2.1.3 Overige gemeentelijke bijdragen						
Gemeentevergoeding	16.090		-		16.215	
ID Banen	32.265		-		-	
		48.355		-		16.215
Totaal gemeentelijke bijdragen		48.355		-		16.215
Totaal overige overheidsbijdragen		48.355		-		16.215

3.5 Overige baten

3.5.1 Medegebruik		33.171		24.250		17.565
3.5.8 Overige						
Ouderbijdrage	47.469		-		33.335	
Inleenvergoeding personeel	27.749		-		9.211	
Samenwerkingsverband	89.515		95.500		97.954	
Overige	141.909		34.600		84.354	
		306.642		130.100		224.854
Totaal overige baten		339.813		154.350		242.419

De baten en de lasten betreffende de ouderbijdrage zijn niet opgenomen in de begroting van de scholen. De meest opvallende posten onder de overige baten betreffen een éénmalige verlaging van de WAO/WIA premie (€27.000), donatie Fonds Schiedam/Vlaardingen (€14.000) voor het schoolplein van basisschool De Dijk en een afrekening uitbreiding Sportlaan. (€10.500) Tegenover de inkomsten van het Fonds Schiedam/Vlaardingen staan ook kosten, die zijn opgenomen onder de huisvestingslasten.

4 Lasten

4.1 Personele lasten	2013 EUR	Begroting 2013 EUR	2012 EUR
4.1.1 Lonen en salarissen	4.654.969	5.914.200	4.626.151
4.1.2 Sociale lasten en pensioenen	1.698.928	-	1.622.720
4.1.2 Overige personele lasten			
4.1.3.3 Overige			
Dotatie/vrijval overige personele voorzieningen	-7.473	-	-12.766
Scholing	191.227	212.403	169.036
Kosten BGZ / ARBO	36.965	20.000	29.987
Overige	106.252	92.900	90.622
Totaal overige	326.971	325.303	276.878
Totaal overige personele lasten	326.971	325.303	276.878
4.1.4 Uitkeringen (-/-)	-476.352	-12.200	-308.167
Totaal personele lasten	6.204.516	6.227.303	6.217.582

Personeelsbestand

Geurende het boekjaar 2013 bedroeg het gemiddeld aantal werknemers bij de organisatie, omgerekend naar volledige FTE 105. (2012 : 101)

4.2 Afschrijvingen

4.2.2 Gebouwen	41.512	33.000	41.358
4.2.3a Inventaris en apparatuur	49.661	60.300	47.940
4.2.3b ICT	71.466	93.200	69.122
4.2.4 Leermiddelen	60.401	79.900	60.620
Totaal afschrijvingen	223.040	266.400	219.040

4.3 Huisvestingslasten

4.3.1 Medegebruik	65.898	79.300	64.722
4.3.2 Dotatie onderhoudsvoorziening	46.700	46.700	45.800
4.3.4 Energie en water	120.069	118.200	122.642
4.3.5 Schoonmaakkosten	129.978	131.300	127.077
4.3.6 Heffingen	24.407	34.052	36.415
4.3.7 Overige huisvestingslasten			
Preventief onderhoud	99.393	72.450	93.757
Overige	7.291	7.250	6.899
	106.684	79.700	100.656
Totaal huisvestingslasten	493.736	489.252	497.312

4.4 Overige instellingslasten	<u>2013</u> EUR	<u>Begroting 2013</u> EUR	<u>2012</u> EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten			
Administratie en beheer	73.562	75.000	71.169
Accountantskosten	9.273	7.600	8.500
Contributie	17.463	31.600	35.639
Overige	<u>21.634</u>	<u>15.800</u>	<u>24.427</u>
	121.932	130.000	139.735
4.4.4 Overige			
Onderhoud inventaris	3.276	6.000	5.406
Telefoonkosten	13.200	13.100	12.101
Culturele vorming	17.815	19.266	22.023
Overige uitgaven	<u>112.444</u>	<u>61.075</u>	<u>114.033</u>
	146.735	99.441	153.563
Totaal overige instellingslasten	<u><u>268.667</u></u>	<u><u>229.441</u></u>	<u><u>293.298</u></u>
4.5 Leermiddelen en ICT	<u><u>293.461</u></u>	<u><u>233.850</u></u>	<u><u>236.155</u></u>

De overige instellingslasten vertonen een significante toename t.o.v. de begroting 2013 en het boekjaar 2012. Dit heeft met name te maken met het aankopen van éénjarige leer- en hulpmiddelen. Door de gunstige ontwikkeling van het resultaat hebben de scholen meer financiële ruimte gehad om deze spullen aan te schaffen.

5 Financiële baten en lasten	<u>2013</u> EUR	<u>Begroting 2013</u> EUR	<u>2012</u> EUR
5.1 <u>Financiële baten</u>			
5.1.1 Rentebaten	17.813	10.000	33.888
5.1.2 Overige financiële baten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	17.813	10.000	33.888
5.2 <u>Financiële lasten</u>			
5.2.1 Rentelasten	-	-	-
5.2.2 Overige financiële lasten	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldo fin. baten en lasten	<u><u>17.813</u></u>	<u><u>10.000</u></u>	<u><u>33.888</u></u>

C Overige gegevens

C1 Statutaire bepalingen inzake resultaatbestemming

Ingevolge de Wet op het primair onderwijs wordt het resultaat van het verslagjaar verrekend met de reserve van de instelling.

De bestemming van het resultaat 2013 is als volgt

Algemene reserve	<u>521.171</u>
Totaal	<u>521.171</u>

C2 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan met een significante invloed op het resultaat en het vermogen van de organisatie.

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Katholiek Onderwijs Riviersteden

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening over 2013 van Stichting Katholiek Onderwijs Riviersteden te Maassluis gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 171, lid 4 van de Wet op het primair onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013 en de Beleidsregels toepassing WNT, exclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als

gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Katholiek Onderwijs Riviersteden per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 in alle van materieel belangzijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393, lid 5 onder e en f van het BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 van het BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392, lid 1 onder b tot en met h van het BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391, lid 4 van het BW. Tenslotte vermelden wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.2.5 Jaarverslag van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Den Haag, 24 juni 2014

KPMG Accountants N.V.

H. Visser RA